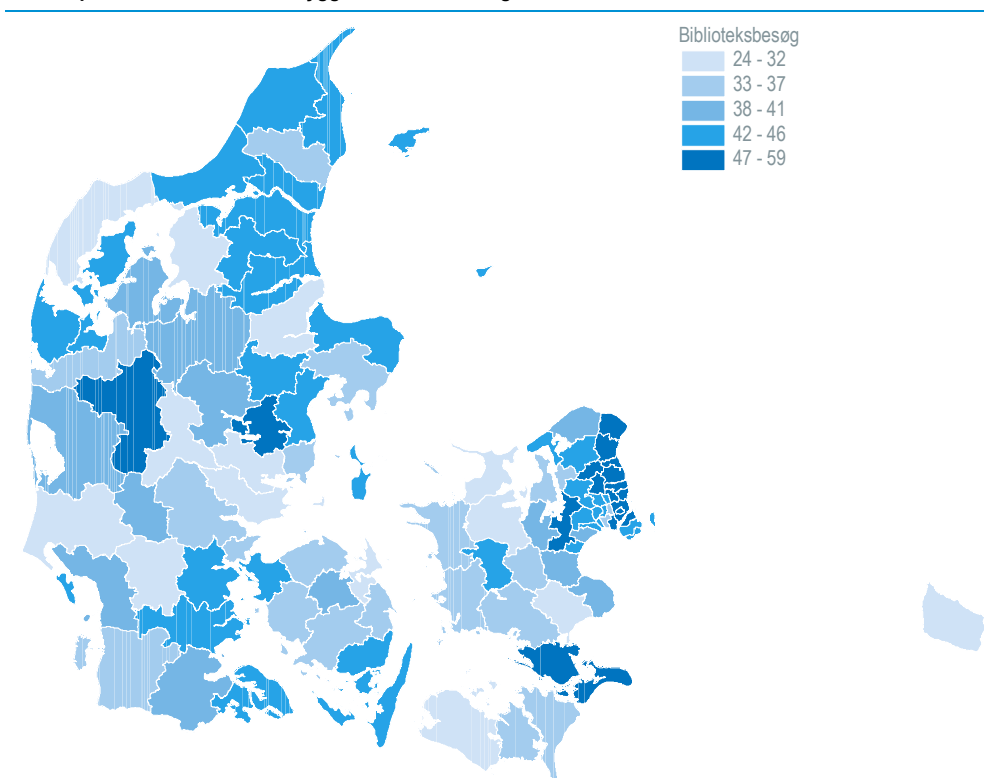

Store kommunale forskelle i biblioteksbrug

På landsplan har 42 pct. af de 16-89-årige været fysisk på biblioteket inden for de seneste tre måneder. I 30 kommuner er andelen, der har besøgt et bibliotek, højere end landsgennemsnittet. Andelen af personer, som har besøgt et biblioteks filial, er højest i Allerød, Lyngby-Taarbæk og Helsingør. Her svarer næsten seks ud af ti borgere, at de har besøgt et bibliotek inden for de seneste tre måneder. Der er 46 kommuner, der ligger under landsgennemsnittet. De kommuner, hvor færrest svarer, at de har besøgt et bibliotek, er i Vesthimmerland, Hedensted og Thisted. Her er det omkring hver fjerde borger i den pågældende kommune, der har besøgt mindst en filial.

Andel i pct. af kommunens indbyggere, der har besøgt et bibliotek i de seneste tre måneder

Kort: Styrelsen for Dataforsyning og Effektivisering.

Kilde: Særkørsel, *Kulturvaneundersøgelsen 2018-2020*.

Tallene beskriver biblioteksbrug i perioden 2018-2020

Resultaterne til denne artikel er en særkørsel fra *Kulturvaneundersøgelsen*. Tallene er indsamlet over otte kvartaler i perioden tredje kvartal 2018 - andet kvartal 2020, og beskriver danskernes biblioteksaktiviteter inden for de seneste tre måneder før besvarelestidspunktet. Det er et gennemsnit af otte kvartaler, derfor er betydningen af COVID-19 begrænset.

Biblioteket har forskellige tilbud – hovedaktiviteten er fortsat udlån af bøger

Der er flere forskellige årsager til at besøge biblioteket. I *Kulturvaneundersøgelsen* spørges til formålet med biblioteksbesøget, heriblandt det 'klassiske brug', som er lån og aflevering af bøger (32 pct.), cd'er eller dvd'er (2 pct.) samt finde information eller inspiration til læsestof (5 pct.) og 'ikke-klassiske brug', som omfatter en række

tilbud og aktiviteter såsom at læse, studere, mødes med andre (6 pct.), hjælp og vejledning (1 pct.), foredrag, undervisning, møder (3 pct.), børneaktiviteter (3 pct.), digitalt udlån (1 pct.), udlån af lydbøger (1 pct.) og print og scanning (3 pct.).

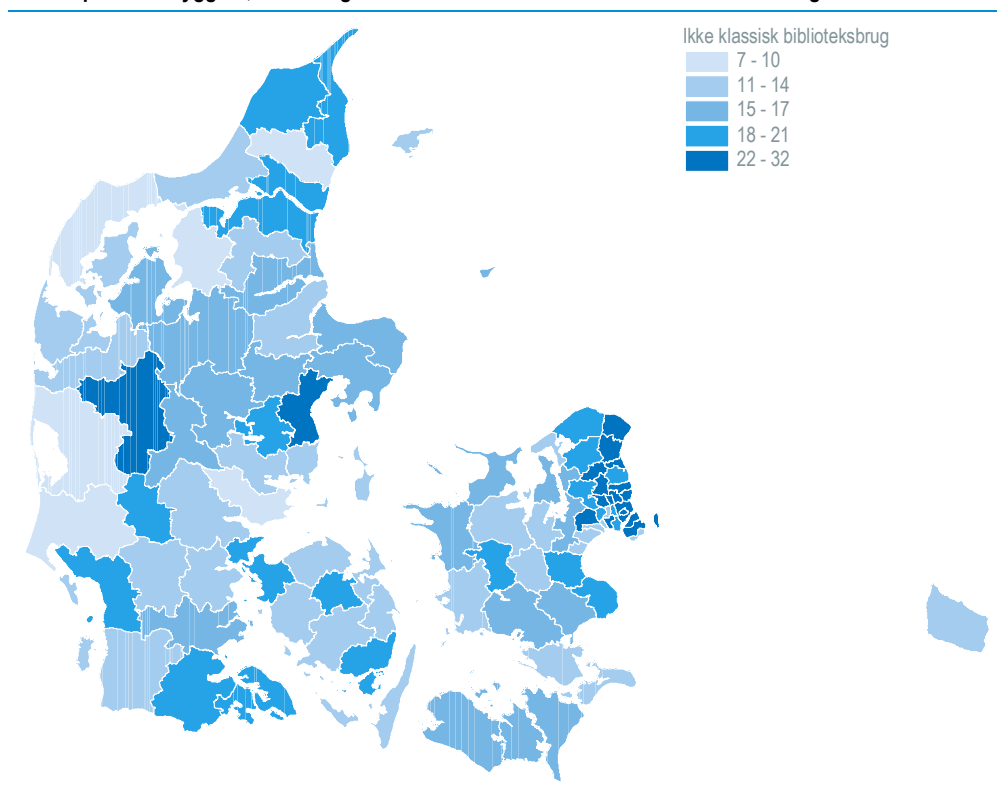
Lån eller aflevering af fysiske materiale – det 'klassiske brug'

De kommuner, hvor flest borgere svarer, at de har brugt biblioteket til lån eller aflevering af fysisk materiale eller at finde inspiration til læsestof, er Allerød, Vordingborg og Lyngby-Taarbæk. Her har næsten halvdelen været på biblioteket for at låne eller aflevere materiale eller finde inspiration. Omvendt er det kun omkring hver femte, der er bosat i enten Faxe, Vesthimmerland, Hedensted eller Brøndby, som har været på biblioteket for at låne eller aflevere fysisk materiale.

Brug af bibliotekets øvrige tilbud – det 'ikke-klassiske brug'

I de fire sjællandske kommuner, Hørsholm, Furesø, København og Helsingør har flest svaret, at de har benyttet biblioteket til andet end lån og aflevering af fysisk materiale eller finde inspiration til læsestof; dvs. at de har besøgt biblioteket for eksempelvis at høre foredrag, blive undervist, være social eller lave børneaktiviteter. Det drejer sig om hhv. 32, 31, 27 og 27 pct. Dykker vi ned i tallene, er 'børneaktiviteter, fx legegruppe, teater, musik eller workshop' og 'læse, studere eller mødes med andre' nogle af de mest valgte 'ikke-klassiske' formål i Furesø Kommune med hhv. 9 og 6 pct. I Hørsholm er de mest valgte aktiviteter 'læse, studere eller mødes med andre' og 'andre ting' med hhv. 14 og 9 pct. På landsplan er gennemsnittet 19 pct., hvilket svarer til, at hver femte dansker har brugt biblioteket til andet end lån og aflevering af fysiske materiale. De kommuner, hvor færrest har benyttet biblioteket til andet end lån og aflevering af materialer, er Hedensted, Thisted, Brønderslev og Varde med hhv. 7, 8, 8 og 9 pct.

Andel i pct.af indbyggere, der besøger biblioteket med andet formål end 'klassisk brug'

Kort: Styrelsen for Dataforsyning og Effektivisering.

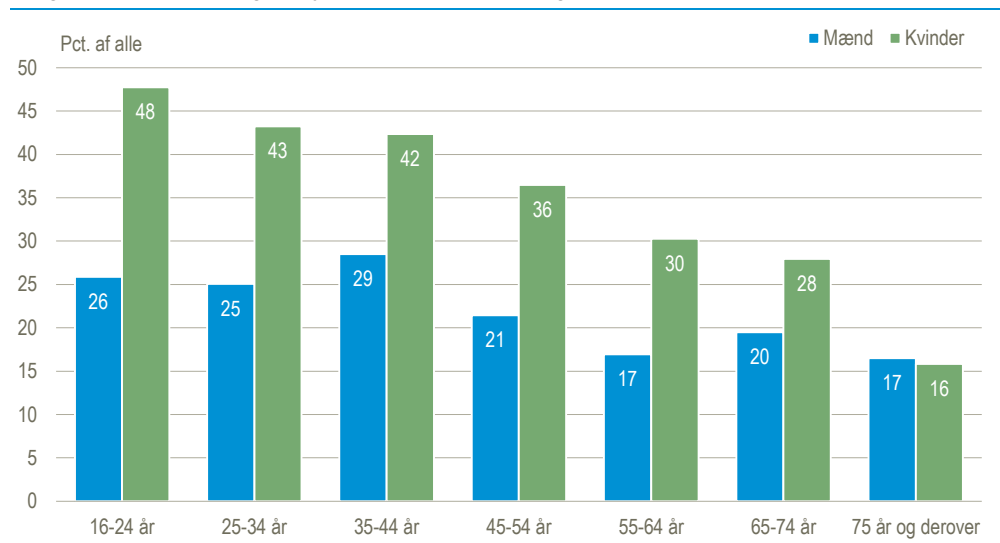
Kilde: Særkørsel, [Kulturvaneundersøgelsen 2018-2020](#).

Især kvinder benytter bibliotekets digitale tjenester

Der er generelt flere kvinder end mænd, der har lånt eller afleveret bøger med 39 pct. af kvinderne mod 24 pct. af mændene. Der er også forskel i brugen af bibliote-

kernes digitale tjenester. 48 pct. af de 16-24-årige kvinder har benyttet bibliotekets digitale tjenester. Det er næsten det dobbelte af de jævnaldrende mænd, hvor 26 pct. har benyttet de digitale tjenester. Der er generelt flere kvinder end mænd, som besøger bibliotekernes digitale tjenester, men forskellen på mænd og kvinders brug af de digitale tjenester falder med alderen. Blandt de 55-64-årige er forskellen på mænd og kvinders brug 13 procentpoint, mens det blandt de 65-74-årige er 8 pct. Der er ingen forskel på de 75-89-årige mænd og kvinder, hvor hhv. 17 og 16 pct. har været på biblioteket digitalt. At kvinder generelt er større brugere af bibliotekets digitale tjenester fremgår også af [den individbaserede biblioteksstatistik](#). I andet kvartal 2020 var der på landsplan 245.000 kvinder, som lånte lyd- eller e-bøger via Ereolen. Det er over dobbelt så mange sammenlignet med mandlige lånere, som udgjorde 119.500.

Brugere af bibliotekers digitale tjenester fordelt på alder og køn. 2018-2020

Kilde: Særkørsel, *Kulturvaneundersøgelsen 2018-2020*.

Borgere bosat i Frederiksberg Kommune bruger især biblioteket online

Udbredelsen af bibliotekets digitale tjenester er forskellig fra kommune til kommune. I perioden 2018-2020 ses det, at flest borgere i Frederiksberg, København, Solrød, Vordingborg, Aarhus, Allerød, Gentofte eller Hørsholm har været på biblioteket digitalt, med omkring 40 pct. De kommuner, hvor færrest personer har benyttet sig af bibliotekets digitale tjenester, er Vesthimmerland, hvor kun hver niende har benyttet biblioteket digitalt, samt Hedensted med 13 pct. Forskellene kan muligvis forklares ved, at det især er de 16-44-årige, der benytter bibliotekets online tjenester. [Aldersgennemsnittet](#) er i København og Frederiksberg på hhv. 36 år og 40 år. Dette er lavere end i Vesthimmerland og Hedensted, hvor aldersgennemsnittet ligger på hhv. 43 år og 45 år.

Biblioteksstatistikken viser fortsat stigning i online tjenester

I 2019 [steg udlån på bibliotekernes online tjenester](#), fx eReolen og Filmstriben. Antallet af e-bogsvisninger gik fra knap 3,8 mio. visninger i 2018 til 5 mio. i 2019, hvilket er en stigning på 32 pct. Visninger af e-bøger omfatter her alle digitale udlån, dvs. downloads, onlineadgang til e-bøger og digitale lydbøger. Visninger af bibliotekernes online film eller multimedier er 1,2 mio. i 2019, hvilket er en stigning på 21 pct. sammenlignet med 2018.

Mere information: Statistikbanken på www.dst.dk/stattabel/2559 og [emnesiden Kulturvaner](#).

Kilder og metoder: Oplysningerne kommer fra Kulturvaneundersøgelsen 3. kvartal 2018- 2. kvartal 2020. Kulturvaneundersøgelsen gennemføres løbende og der spørges ca. 6.000 personer hvert kvartal. Statistikken er baseret på resultaterne fra 25.354 gennemførte interviews indsamlet over 8 kvartaler blandt et repræsentativt udsnit af befolkningen i alderen 16 år og over. Kommuner med færre observationer end 100 er lagt sammen for at mindske usikkerheden: Læsø, Samsø, Fanø, Ærø, Vallensbæk, Dragør, Langeland, Lemvig, Ishøj, Glostrup, Struer, Solrød, Morsø og Rebild. Læs mere om kilder og metoder i [statistikdokumentationen](#).

Næste offentliggørelse: Kulturvaner 3. kv. 2020 udkommer 1. december 2020

Henvendelse: Agnes Tassy, tlf. 39 17 31 44, ata@dst.dk

Monika Bille Nielsen, 39 17 35 95, mbs@dst.dk